
Pokrzywnica, st. 1, gm. Pawłów, woj. kieleckie, AZP 84-68/141

Informator Archeologiczny : badania 32, 145

1998

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

POKRZYWNICA, st. 1, gm. Pawłów, woj. kieleckie, AZP 84-68/141

- osada hutnicza kultury przeworskiej (młodszy okres wpływów rzymskich)
- osada wczesnośredniowieczna (VIII-XII w.)

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w okresie od 3 sierpnia do 8 września przez Szymona Orzechowskiego (PSOZ) przy współpracy Jolanty Gągorowskiej. Finansowane przez PSOZ. Szósty sezon badań. Przebadano powierzchnię 550 m².

Osada kultury przeworskiej.

Prace koncentrowały się we wschodniej części osady w strefie bezpośrednio narażonej na zalanie (zbiornik wodny „Wióry”).

Odkryto 9 obiektów datowanych na młodszy okres rzymski, w tym półziemiankę o konstrukcji słupowej i 2 kolejne paleniska z tzw. żużlem miseczkowatym związanym z postredukacyjną fazą oczyszczania łupek żelaznych otrzymywanych w piecach dymarskich występujących na obrzeżach osady. Poza ceramiką ręcznie lepioną i obtaczaną (siwa) znaleziono min. 2 brązowe jednodzielne zapinki z podwiniętą nóżką, noże żelazne i kościane grzebienie.

Osada wczesnośredniowieczna.

Szczególnie duże zagęszczenie obiektów z tego okresu zarejestrowanego na wschodnim stoku lessowego cypla, wcinającego się w dolinę Pokrzywianki. Zarejestrowano około 30 różnego rodzaju jam gospodarczych i przemysłowych skupionych wokół 2 regularnych palenisk posiadających wyłożone kamieniami dna i rozległe tzw. jamy przypiecowe zawierające duże ilości pyłu węglowego. Trudno określić jednoznacznie funkcję tych obiektów. Poza ceramiką silnie obtaczaną z X-XII w. wystąpiły pojedyncze paciorki szklane, kilka noży i srebrny kabłączek skroniowy.

Materiały i dokumentacja z badań są przechowywane w PSOZ Kielce.

Badania będą kontynuowane.

Poznań – Nowe Miasto, st. 284, gm. *loco*, woj. poznańskie, AZP 54-28/96 - patrz: neolit

Radgoszcz, st. 15, gm. Międzychód, woj. gorzowskie, AZP/47-18 - patrz: paleolit

ROGÓW OPOLSKI, st. 2, gm. Krapkowice, woj. opolskie, AZP 92-37/9

- osada neolityczna
- cmentarzysko kultury przeworskiej (okres wpływów rzymskich)
- osada późnośredniowieczna

Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadził w sierpniu Leszek Żygadło (Zespół Badań Ratowniczych przy Instytucie Archeologii i Etnologii PAN O/Wrocław). Finansowane przez Agencję Budowy i Eksploatacji Autostrad. Pierwszy sezon badań. Przebadano powierzchnię 5 arów.

W 1926 r. wyorano na „Polu Kasperka” (obecnie dz. gr. nr 961/1) zabytki (2 groty broni drzewcowej, umbo 7a Jahna, imacz odmiana 9 Jahna, fragment nożyc kabłąkowych) pochodzące najprawdopodobniej z jednego zespołu grobowego datowanego na fazę C₁ okresu wpływów rzymskich. Ponadto z okresu międzywojennego pochodzą informacje o odkryciach ceramiki z IV w. n.e. i nieokreślonej kulturowo ceramiki neolitycznej.

Badania weryfikacyjne prowadzone na stanowisku w 1967 r. (P. Kaczanowski) dały wynik negatywny. Zabytków archeologicznych dostarczyła dopiero prospekcja powierzchniowa prowadzona w 1971 r. (M. Krzyski i L. Kamiński). W trakcie badań powierzchniowych w 1985 r. (K. Bykowski) zebrano jedynie ceramikę datowaną na późne średniowiecze. W 1996 r., w związku z planowaną budową autostrady A4, przeprowadzono badania sondażowe (E. Matuszczyk i B. Jarosz), które potwierdziły obecność na stanowisku grobu kultury przeworskiej (?) oraz dostarczyły śladów osadnictwa późnośredniowiecznego.